

BŘEH BRATŘEVÍ A SPRÁVEDLNOSTI

13. září uplyne šest měsíců od začátku pontifikátu papeže Františka. Tento intenzivní půlrok je těžké shrnout do několika málo řádků. Pozastavme se nyní u papežovy první cesty – na italský ostrov Lampedusa 8. července 2013.

Šlo o cestu naprosto odlišnou od té následující, výraznější – na Světový den mládeže v Rio de Janeiru 23. – 28. července 2013, kterou jsme u nás i díky účasti mladých z naší republiky a díky TV Noe jistě i více sledovali. Dvě cesty, odlišné jak do délky přípravy a trvání, tak vzdálenosti i co do počtu účastníků. Obě však významně zapadly do mozaiky slov a činů provázejících Františkovu pontifikát.

Zpráva o papežově cestě na Lampedusu se rozletěla do světa pouhý týden před jejím uskutečněním, kdy se při bohoslužbách v evangeliu četlo o tom, jak Ježíš rozkázal odplout na druhý břeh.

Co pro papeže Františka mohla znamenat Ježíšova slova o odplutí na druhý břeh? Přejít z břehu egoismu a předsudků, netolerance a nepřátelství, násilí a odmítání na břeh odpuštění a usmíření, lásky a bratrství, práva a spravedlnosti. Dobře ví, že na druhé straně Středozemního moře jsou vážné konflikty v Sýrii a v Libyi, žhavé sociální a politické napětí v Egyptě a v Turecku i nevyřešené pnutí, jako je tomu v Palestině a v Izraeli.

Tímto gestem stvrdil svůj sen církve chudé a církve chudých jako cesty jak žít evangelium. Poukázal na to, že pro odzbrojení rukou je zapotřebí odzbrojení srdcí a že k usmíření a odpuštění mezi národy není

jiné alternativy. Pouze mír, který obsahuje přijetí a spravedlnost může ze Středozemního moře vytvořit ne moře, které dělí, ale které spojuje, které se stane místem setkání lidí různých kultur a národů. Nelze ale zapomenout ani na všechna ostatní místa, kde jsme povoláni svědčit o tom, že síla lásky je silnější než nenávisť, násilí a smrt.

Zhruba čtyřhodinová návštěva papeže na zeměpisné periferii Evropy byla také setkáním s těmi, kteří jsou na periferii zájmu mnohých, a zůstane vepsána do historie. Je současně zpečetěním jeho slov o volbě periferií, kterými je protkán jeho pontifikát.

Během promluvy při mši svaté se papež též obrátil na přítomné muslimy a ujistil je blízkostí církve pro začínající ramadan, což je dokladem papežova postoje dialogu se všemi.

Poznámka redakce: Lampedusa

Italský ostrov Lampedusa je pro svou strategickou pozici místem, kde přistávají tisíce utečenců z blízkého afrického kontinentu, kteří hledají důstojný život.

Na ostrově o rozloze 20 km čtverečních jen během posledního roku přistálo více než šest tisíc utečenců. Mnoho dalších však utonulo ve vlnách moře.

1. července 2013 tiskové středisko Svatého stolce oznámilo, že „Svatý otec, hluboce zasažený nedávným ztroskotáním plavidla, které převáželo migranty pocházející z Afriky, poslední ze série podobných tragédií, se chce modlit za ty, kteří přišli v moři o život, navštívit přeživší a přítomné utečence, povzbudit obyvatele ostrova a vyzvat všechny k zodpovědnosti, aby se postarali o tyto bratry a sestry v krajní nouzi.“

Během své návštěvy se mimo jiné papež pomodlil za utonulé migranty, z nichž mnozí jsou muslimové, a vhodil do moře květinový věnec. Pozdravil se s 50 imigranty a sloužil mši svatou na sportovním stadiónu za účasti asi deseti tisíc přítomných.

Převzato z časopisu Nové Město

RADOST Z VÍRY

Mladí účastníci letošního Světového dne mládeže v brazilském Rio de Janeiru se počítali na miliony. Mladým lidem patří budoucnost, oni mají šanci být protagonisty dobrých změn ve světě, řekl papež František. „Nést evangelium znamená nést Boží moc, vytrhávat a hubit zlo a násilí, ničit a bořit překážky sobectví, netolerance a nenávisti, stavět nový svět,“ to je cesta, kterou jim ukázal.

Sedíme na písku pláže Copacabana v Rio de Janeiru. Largo z 9. symfonie Antonína Dvořáka doprovází příchod papeže Františka na pódium. To už začíná znít rock a na pódiu se střídají popoví zpěváci, k jejichž písním se mladí Brazilci spontánně přidávají. Je zahájena vigilie, které se účastní 3,5 milionu mladých lidí ze 175 zemí světa. Mezi nimi je 150členná skupinka z České republiky, kardinál Dominik Duka a biskup Pavel Posád. Vrcholí 28. světový den mládeže – oslava víry, zastavení na pouti církve s mladými generacemi. Jak říká papež František: „Mladí nejedou na SDM za papežem, ale následují tam Krista. Papež je na této cestě víry a naděje vede a doprovází.“

Setkání se zemí mnoha kultur

Indiáni, černoši, asiáté, míšenci i potomci evropských národů žijí v Brazílii ve svornosti a vytvářejí neuvěřitelně pestrou společnost. Protože jsme byli ubytováni v rodinách, zakusili jsme jejich pohostinnost a přátelství. Čtvrtina obyvatelstva jsou mladí lidé. Biskup Biasin, v jehož diecézi jsme prožili první část setkání, vysvětloval, že na rozdíl od Evropy, kde platí modlitba a ticho, Brazilci žijí modlitbou a společenstvím. Vše chápou především z pohledu vztahů, přátelství a širokého společenství lidí. Nalézají Boha ve svých vztazích, které prožívají naplno. Žádná mše se neobejde bez tleskání, objímání a dynamického zpěvu. Místní církve se pochopitelně potýká s mnoha obtížemi (například vzdělání ve víře, předávání víry v rodinách, sociální rozdíly), ale zároveň je mladá a dynamická, obohacená vitalitou nových hnutí, včetně těch, která vznikla přímo v Brazílii a zaměřují se na evangelizaci jako Canto Nuovo, které vlastní televizní kanál, či ComunitaShalom.

Setkání se světovou církví

Týden v Rio de Janeiru byl charakterizován ponořením se do církve v jejím planetárním rozměru. Je důležité, aby mladí lidé současného globalizovaného světa zakusili, že tou skutečnou globalizací je církev, která je domovem pro každého, ve které je přítomen i přes rozdílnosti mentalit stále týž Ježíš, že žít v církvi je i přes lidské slabosti křesťanů krásné.

Setkání s Františkem

Mladé lidi si papež svou prostotou, pravdivostí gest a slov a neustálým dialogem ihned získal. Když jsem sledoval jejich nadšení, pozornost, se kterou naslouchali jeho slovům, a hlasité reakce na jeho otázky, znovu jsem si uvědomil, jak je důležité nepodceňovat mladé lidi, ale poctivě a odvážně jim předávat víru a trpělivě je doprovázet na cestě jejich osobní formace.

Kromě pobídnutí k odvážné misi papež na mladé apeloval, aby se nedali odradit obtížemi a nabídli křesťanskou odpověď na sociální otázky současného světa: „Mladí lidé v ulicích jsou těmi, kdo chtějí být protagonisty změny. Prosím vás, nedovolte, aby se protagonisty změny stali jiní. Vy jste těmi, kterým patří budoucnost.“

Papež se při různých příležitostech obracel k dospělým, rodičům, kněžím a připomínal jim důležitost výchovného úsilí. Burcoval: „Mladí lidé nepotřebují jenom věci, potřebují především nabídku oněch nemateriálních hodnot, které tvoří duchovní jádro národa, jeho paměť.“ Kněžím kladl na srdce: „Přišli jste jako doprovod s vašimi mladými, a to je krásné. Je to však pouze jedna etapa cesty. Prosím vás, dál je provázejte, aby se nikdy necítili osamoceni!“ A všem „skupinám, které se věnují pastoraci mládeže, hnutím a novým komunitám, které tak tvořivě a odvážně doprovázejí mladé lidi při jejich zkušenosti života v církvi,“ vyjádřil svoji vděčnost s vybidnutím: „Pokračujte dál a nemějte strach.“

Co se zrodí z Ria?

Nechme se překvapit. Avšak jedno je jisté, SDM přináší do života církve oživení. V Riu bylo do srdcí mnoha mladých lidí zaseto semeno Božího slova. Proto František vyzývá, abychom se spolu s ním za trvalost plodů SDM modlili.

P. Jan Balík

SDM RIO DE JANEIRO 2013

V tomto článku bych se s Vámi chtěl podělit o to, jak jsem prožil Světové dny mládeže, které se konaly v Brazílii. Celé to začalo tím, že jsem zaslechl jednoho kněze mluvit o tom, že ještě zbývají letenky, i když už je po přihlašovací termínu. Tak mě napadlo, že bych se tam mohl vydat. Zavolaal jsem kamarádovi Martinovi, jestli by nejel taky a on souhlasil. Jediná překážka byla finanční prostředky, které jsme neměli a tak jsme je museli začít shánět, což bylo na tom všem nejtěžší. Přesto, že to bylo těsné, peníze jsme sehnali a mohli jsme se do Brazílie vydat.

Světové dny mládeže se konají od roku 1984. První Světový den mládeže vyhlásil Jan Pavel II. Od té doby se konají po jednom až třech letech. Každé setkání má své motto a svou hymnu. Je to úžasná příležitost vidět kolik mladých lidí má stejnou víru a stejný životní cíl.

Každé setkání se dělí vždy na dvě části a ani v Brazílii tomu nebylo jinak. První částí byl týdenní předprogram ve farnostech v okolí Ria. Druhou částí bylo setkání s papežem Františkem přímo v Riu.

Začnu první částí. Po 14-ti hodinovém letu jsme dorazili do Ria de Janeira. Po příletu nás autobusy odvezly do Barra do Pirai, kde jsme měli týdenní předprogram. Já, kamarád Martin a dva páni z ADV studia, kterým jsme pomáhali natáčet dokumenty, jsme byli ubytováni na církevní škole. Ostatní Češi byli ubytováni v rodinách. Za ten týden jsme prožili mnoho krásných chvil. Jezdili jsme po místních komunitách, kde nám ukázali kostelík, o kterém nám něco řekli, pak jsme se pomodlili,

předvedli nám nějaké představení a nakonec nás bohatě pohostili. Takových komunit bylo asi osm, tak si dovedete představit, jak jsme museli mít plné břicho. Dočetl jsem se, že v Brazílii je nejvyhlášenější kuchyně na světě. Musím potvrdit, že to je opravdu pravda. V životě jsem nesnědl tolik dobrého jídla. Všechno jídlo bylo výborné a dennodenně nás jím krmili. ☺ Také pro nás třeba připravili v tělocvičně „ples“, kde nám ukazovali typické tance a kde jsme si výborně zatancovali. Hráli jsme i fotbal, ve kterém jsme Brazilce porazili. Nebo jeden večer pro nás připravili celovečerní koncert jedné křesťanské skupiny. Na jeden den jsme také vyrazili do města Volta Redonda, kde se setkali mladí lidé z více zemí. Byly tam připravené různé aktivity a nakonec jsme tam měli mši svatou s místním biskupem. Další zajímavostí byla návštěva kávové farmy, kde jsme strávili skoro celý den. Celou farmou nás provedli, vyprávěli nám její historii a ukázali nám vězení pro otroky.

Během tohoto týdne jsme každý den měli mši svatou. Mše v Brazílii je jiná než u nás. Lidé ji prožívají celým tělem. Hodně zpívají, pozvedají ruce, skoro se dá říct, že i tancují. Při pozdravení pokoje se všichni objímají. Tyto mše pro mě byly opravdu silným zážitkem.

Druhá část začala odjezdem z Barra do Pirai do Ria de Janeira. Byl to velice náročný odjezd především proto, že za ten týden v Barra jsme si vytvořili s místními lidmi opravdu přátelské vztahy, proto loučení bylo těžké a většina z nás u toho i brečela. To byl pro mne také velice silný a emotivní zážitek.

Když jsme dojeli do Ria, tak jsme byli ubytováni ve farnosti sv. Benedikta, kde jsme měli celý týden program. Pan arcibiskup Duka nebo pan biskup Posád si pro nás na každé dopoledne připravili katechezi a po ní jsme měli možnost slavit mši svatou. V jedné z bohoslužeb s panem arcibiskupem Dukou bylo požehnáno Pražské Jezulátko pro kapli v malé vesničce.

Na obědy a večere jsme chodili do restaurace, kterou jsme si vybrali. Dostali jsme kreditní kartu, na které jsme měli denní limit 30 reálů, což je 300 Kč. Protože tam bylo jídlo dost drahé, tato částka většinou vyšla jen na oběd. Já jsem chodil do restaurace, kde se platila určitá suma za 100g jídla. Proto jsem si nabral hodně masa a málo přílohy. Největší množství jídla, co jsem na oběd snědl, bylo 800g. Odpolední program byl první dny víceméně volný. Později začal program s papežem. První program s papežem, kterého jsem se účastnil, byla vigilie na pláži Copacabana. Bylo to krásné a byl to velice silný zážitek. Při příjezdu papeže hráli Novosvětskou symfonii od Antonína Dvořáka. Sice jsem nebyl blízko podia ale i tak jsme mohli slyšet promluvu papeže Františka o tom, co znamená být učedníkem-misionářem. Další částí programu s papežem Františkem byla nedělní bohoslužba. Na této bohoslužbě bylo obrovské množství lidí. Došel jsem k první obrazovce od zadu a dál to nešlo. Dokonce nešlo projít ani ke skupině Čechů, která byla pouze 50 metrů daleko. Proto jsem si tuto bohoslužbu neužil tolik, jak bych si přál. Ale promluvu papeže Františka jsem si přečetl zpětně a vycházel z motta setkání, které zní: „Jděte a získejte za učedníky všechny národy.“ Papež nazval víru jako plamen, který je tím živější, čím více se sdílí, předává, aby všichni mohli poznat, milovat a vyznávat Ježíše Krista.

V Brazílii jsme zůstali ještě 4 dny. Stihli jsme se ještě podívat na poutní místo v Aparecidě a na horu Corcovádo, kde je známá socha Krista a nádherný výhled na celé Rio de Janiero.

Přesto, že některé chvíle byly náročné, myslím, že se tyto Světové dny mládeže skutečně vydařily a já jsem si je opravdu užil. Rád budu vzpomínat na tyto parádní dva týdny v Brazílii obklopen mladými křesťany z celého světa.

A. Macan

NEZAŘADITELNÝ PAPEŽ

Přes léto, do září, se nekonají promluvy Svatého otce Františka ve vatikánském domě svaté Marty. Přiznávám, že jsem to přijal s jakýmsi divným ulehčením – což je má ostuda. Jeden den řekl myšlenku, která mě ohromila, a cítil jsem, že ji budu muset zpracovávat. Jenže druhý den řekl další, stejně průraznou. Další den další, další, další... Prostě mu nestačím. Cítím, jako když se dotýkám elektrického drátu nechráněného bužirkou. Je v něm až něco eschatologického. Říkal jsem si, že čerpá ze zásob a jistě s touto intenzitou přestane, než jsem pochopil, že nečerpá z Argentiny, ale z Ducha.

Je až neuvěřitelně přirozený. Říká „dobrý den“ a „dobrý večer“ místo „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus“ či „Chvála Kristu“ - tomu by jistě měli tleskat všichni ultraliberálové (dále jen UL), jenže jak mají tleskat někomu, kdo zas mluví o ďáblu, jako kdyby nevěděl, že ďábel už neexistuje, že ho zrušil profesor Haag v 70. letech...“Pokrokoví“ latinskoameričtí jezuité o něm prohlašovali, že patří do devatenáctého, ne do jednadvacátého století – ale ultrakonzervativcům (dále jen UK) se rovněž nelíbí a vedou pečlivě seznam jeho hříchů: nechal si požehnat od evangelíka, slavil chanuku se židy... Prostě: dělá „zmatek“. Usvědčuje bojovníky na obou stranách zákopové fronty mezi UL a UK z pokrytectví. A vůbec všechny, kdo přesně vědí, jak je co správné. Při setkání s bohoslovci řekne, že zdrojem smutku je pro mnohé celibát: to proto, že celibát se musí proměnit v duchovní otcovství a mateřství, jinak je člověk smutný – kdo má takové katechezi zatleskat? UL nebo UK? Muslimům letos na Zelený čtvrtek umýval nohy. Pokud něco ostře kritizuje, tak to, že duchovní osoby jezdí v drahých autech („Auto je potřebné – ale proč to nejdrazší?“).

A stejný „zmatek“ zanechává i ve státě. Na první cestu mimo římskou diecézi vyrazil ne do Argentiny ani na Velehrad, nýbrž na ostrov Lampedusa, aby se zastal imigrantů, které přece, jak uzná každý rozumný člověk, dál přijímat nemůžeme... Jenže Duch svatý není rozumný člověk.

(František Schildberger, Monitor X, č. 15)

BOŽE, ŽE JÁ BLBEC NEJSEM NORMÁLNÍ!

Tajná komunistická policie (STB) mě pořád sledovala. Jednoho dne v září 1952 jsem přišel na faru a obědval rajskou omáčku, to si přesně pamatuju, a najednou buch buch na dveře – a estébáci. „Tak, pane kaplane, půjdete s námi.“ Tak mě sbalili, dovezli na estébárnu v Domažlicích, tam mně nasadili klepeta a řekli: „Jedem!“ A jeli jsme do Budějovic. Koukal jsem z auta – ruce v klepetech - jak lidi na polích dobývají brambory, ohníčky hořely a já jsem si připomněl mládí, kdy jsme pekli brambory. A říkal jsem si: „Bože, že já blbec nejsem takovej normální sedlák nebo chalupník, který sbírá brambory. Já se tady furt musím takhle kodrcat, protože jsem farář...“ Nebylo to poprvé. Jednou předtím jsem vedl pohřeb po Domažlicích a tam zas zametali nějakí lidi psí hovínka. Já jim to tak záviděl. Byl už jsem s nervama hotovej. Tak jsem si říkával: „Pane Bože, kdybych byl býval tím metařem, tak jsem měl svatý pokoj a klidný život. A takhle...“

Cítil jsem hněv a zklamání z Boha

Po měsících týrání v komunistické vyšetřovací vazbě mi v hlavě běžela dvě slova: smrt a provaz. To byla hlavní témata rozhovorů s vyšetřovatelem. Jednou se na mě tak vyšetřovatel podíval a povídá: „Jsme my to ale svině, co?“ Já jsem byl na dně, tak říkám: „To opravdu jste.“ A hned jsem letěl...

Cítil jsem se jako ruina, která se v sobě snaží zmobilizovat poslední zbytky síly a víry. Nevěděl jsem, jestli obstojím. Nezbylo mi nic jiného než znovu a znovu bědovat před Bohem. Byl to výkřik člověka, ze kterého odchází život, který ztrácí zdraví, životní elán, důstojnost a schopnost milovat. Cítil jsem hněv a zklamání z Boha, protože jsem si myslel, že mě opouští. Bylo to nesnesitelné a nevěděl jsem, jak dlouho to potrvá. Zároveň jsem ale věděl, že můj život je Božím darem, a zoufale jsem ho prosil, aby mě neopouštěl: „Jsi tu někde se mnou? Mohu se na tebe spolehnout? Už nemůžu, dej mi sílu Bože!“ To jsem pořád opakoval.

Bůh chce, abych se mu totálně svěřil a předal mu režii svého života...

Ze začátku to byl jen vyčítavý nářek k Bohu. Postupně mi ale začalo docházet, že Bůh chce, abych se mu totálně svěřil a předal mu režii svého života. Začal jsem se modlit: „Pane, odevzdávám ti celou svou svobodu. Vezmi do svých rukou můj život a udělej, co chceš. Jen mi dej sílu.“ Tohle byl vrchol mého života v base. Najednou jsem ti začal pociťovat uvolnění a začal věci prožívat jinak.

V base jsem nakonec nejvíc cítil, že Bůh je se mnou...

V base jsem tak nakonec nejvíc cítil, že Bůh je se mnou teď a tady a že se mnou vždycky bude. Říkal jsem: „Hele, Pane Bože, teď jsem v tomhle srabu. Doléhá to na mě. Prosím tě, vem to do svých rukou a řeš to za mě. Jen mi dej sílu, abych ti pomohl.“ On to do svých rukou vezme. Nám stačí říct: „Ano, já s tebou chci spolupracovat.“ Není třeba plýtvat slovy. Právě když jsi bojácný a sklíčený, tak můžeš pociťt jistotu Boží přítomnosti. Tato jistota ti změní pohled na svět.

Znáš tu fresku v Sixtinské kapli, jak tam Bůh natahuje ruku a Adam tu svou natahuje k němu? To je víra. Líp to nejde vyjádřit. Bůh mně dává možnost a já to беру. Člověk – a já to znám z doby, kdy mi hrozil provaz – se musí vyšponovat a furt se opírat o Boha. Když se o něj opřeš, přestaneš se obírat sám sebou a svojí nedostatečností. Pak s ním můžeš konzultovat všechno, i všední, každodenní věci.

(Kniha rozhovorů s Václavem Dvořákem „Čím to, že jste tak klidný?“)

POUŤ NA MARIÁNSKÉ HOŘE.

Myslím, že i letošní rok se pouť na Mariánské hoře vydařila. Pěkné počasí přispělo i k pohodě poutníků. Ptala jsem se poutníků na jejich zážitky z účasti na této krásné slavnosti:

- Jsem rád, že jsem se sem podíval. Byl jsem překvapený, jaký je tady překrásný rozhled po okolí.

- Já sem jezdím snad od mého mládí. S maminkou jsme tady nevynechali žádnou pouť. V loňském roce maminka zemřela a tak jsem přijela letos poprvé sama.

- Já do kostela nechodím, ale rád sem zajdu, protože se zde potkávám se svými známými, které třeba celý rok nevidím a to jsme z jedné vesnice. Každý je zaměstnaný a těch společných setkání nějak ubývá.

- Já jsem tady poprvé a moc se mi zde líbí. Je to opravdu krásné místo a setkání s místními je pro mne opravdovým zážitkem.

- Přivezli mě moji známí. Včera jsem byla na Hedeči. Tady je mnohem více poutníků. Jsem vděčná, že mám kolem sebe lidi, na které se mohu v nesnázích obrátit a vždy mi pomohou. Jdu za vše poděkovat.

I LETOS SE POUTNÍ VÝLET VYDAŘIL

Uprostřed září prožíváme tři významné církevní svátky:

14. 9. Svátek Povýšení svatého kříže

Na sobotu 14. září připravila pro nás naše čermenská farnost pouť na místa, která jsou úzce spojena s naší tisíciletou církevní historií.

Nedá mně, abych nepřipomenula slova papeže Františka I., která napsal ve svém dopise u příležitosti oslav 1150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Moravu: „Vřele si přeji, aby duchovní a kulturní dědictví svatých Cyrila a Metoděje probudilo ve všech občanech České republiky touhu po vzájemném setkání a otevřenosti: takové postoje, pokud jsou prožívány v křesťanské lásce, nabývají podoby nezištnosti, odpuštění a smíření.“

Prvním naším poutním místem byl opravdu Velehrad. Přesto, že odjezd byl už v 5 hodin ráno, autobus byl plný. S otcem Josefem a sestrou Ludmilou nás bylo čtyřicet osm. Na Velehrad, kde stále doznívají „Dny dobré vůle“, jsme dorazili včas, což nám umožnilo po vstoupení do baziliky vnímat její velebnost a krásu a připravit se na mši. Vedle celebranta ji sloužil také náš otec Josef. Dojemné kázání bylo věnováno historii Svátku Povýšení sv. Kříže a jeho poselství – kříž, symbol ponížení Ježíš proměnil v symbol vítězství lásky.

Do prohlídky baziliky v 11 hodin jsme měli možnost prohlédnout si celý komplex kláštera nebo prožít si další mši. Část z nás si „osladila“ poutní dopoledne v místní vynikající cukrárně. Omluvou nám byl déšť.

Potom následovala prohlídka baziliky, barokního skvostu, která je ohniskem a jednotícím prvkem celého poutního areálu. Byla zasvěcena Nanebevzetí Panny Marie. O tom, že je to křesťanský poutní chrám evropského významu svědčí titul „Bazilika minor“, který mu udělil v roce 1927 papež Pius XI., v roce 1932 dekretem Pia XI. byl přiznán Velehradu spolupatronát Cyrila a Metoděje, v roce 1985 poctil papež Jan Pavel II. baziliku „Zlatou růží“ a v roce 1990 toto poutní místo sám navštívil.

Na obdivování je toho tady opravdu hodně – nádherné stropní fresky, bohatě zdobených 14 bočních kaplí, mohutný kůr s varhanami, skutečným skvostem barokního řezbářství jsou chórové lavice a původní oltář z roku 1864. Ze všeho sálá historie, tím, že toto poutní místo z 13. století bylo mnohokrát zničeno, vypáleno, Josefínskými dekrety zrušeno, přežilo komunistickou totalitu, a přesto se zase zaskvělo neopakovatelnou krásou

15. 9. památku Panny Marie Bolestné

a duchovní atmosférou. Znovu připomenu slova z dopisu papeže Františka I.: „Toto jsou výmluvným svědectvím především naše velkolepá mariánská místa, jež jsou dosud důležitými duchovními centry a středisky, kde lze znovu objevit křesťanské kořeny našeho lidu.“ V tomto smyslu můžeme být hrdi i na naši čermenskou Mariánskou horu.

Přestalo pršet a my jsme šli do nedalekého Poutního domu na oběd. Moc jsme si pochutnali a ještě domů nakoupili poutní oplatky.

Kroměříž je nedaleko a uvítala nás už sluníčkem. Na to, abychom si ji řádně prohlédli, potřebovali bychom několik dnů. Otec Josef a sestra Ludmila to vyřešili šalamounsky. Ať si každý vybere, co ho nejvíce zajímá. Těžká volba – Kroměříž je jedním

16. 9. patronku sv. Ludmilu

zničeno požáry a zejména třicetiletou válkou. Doslova povstalo z popela, svými majiteli byla Kroměříž obnovována až do dnešní podoby. Město navštívil car Alexandr, císař František Josef I., v roce 1848 – 1849 tu zasedal Ústavodárný říšský sněm rakouských národů.

Zámek se může pochlubit obrazárnou, která po NG má nejhodnotnější sbírku obrazů, vlastní jedno ze dvou nejčinnějších našich pláten – Tiziánova Apolla a Marsyase. Součástí zámeckých sbírek je také jedna z nejobsáhlejších a nejvýznamnějších knihoven u nás (nejstarší památkou je sakramentář – Kodex Sakramentale z 2.pol. 9. stol.), v hudebním archivu například vystavují vlastnoruční notový zápis jedenáctiletého Mozarta, cenná je sbírka starých kreseb a grafiky, uložen

z nejkrásnějších měst Moravy. Je prosycena kulturou, uměním, historií a vzdělaností, její neopakovatelný Genius loci – duch města tkví v tom, že vše je propojeno nádherným náměstím, krásnými historickými starými domy, uličkami, kostely, pohádkovým zámkem a zahradami. Proto byla Kroměříž v roce 1998 zapsána na seznam Světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Mimo to je město součástí duchovní osy Moravy (vedle Brna a Olomouce) a také nese od 17. století titul „Hanácké Athény“.

Jen něco málo z historie. Od 12. století je město i se zámkem majetkem olomouckých biskupů a arcibiskupů. Podobně jako Velehrad bylo několikrát

na zámku je rovněž nejvýznamnější z numizmatických souborů na našem území.

Řada z nás navštívila zdejší kostely – gotický chrám sv. Mořice, farní kostel Blahoslavené Panny Marie z raného středověku a kostel sv. Jana Křtitele. Ale nejvíce poutníků zaujaly zdejší zahrady, které jsou opravdu proslulé.

V 6 hodin jsme se sešli u autobusu a příjemně unaveni nastoupili cestu domů. Otec Josef, tak jako na začátku cesty – pouti, tak na její závěr se s námi pomodlil. Jemu a sestře Ludmile děkujeme za krásné zážitky a za pozornost, kterou nám věnovali.

B. H.

AHOJ DĚTI!

První měsíc školy je téměř za vámi. Určitě už umíte něco nového a každý den získáváte další znalosti. Od začátku září, kdy jsme slavili pouť na Mariánské Hoře, už uplynuly tři týdny. Připomínkou důležitosti Panny Marie je nastupující mariánský měsíc říjen. Proto i náš obrázek dnes ukazuje Pannu Marii s otevřenou náručí a nastavenými dlaněmi. Zve nás k sobě, chce nám pomoci na cestě k svému Synu a prosí za nás. Neměli bychom tedy nabízenou pomoc přehlížet, ale obracet k Panně Marii své modlitby a prosby.

Část obrázku ještě čeká na dokončení, což bude dnešní úkol. Od č. 1 spojujte tečky až k číslu 60. Mezi č. 60 a 61 nechte malou mezeru a pokračujte od č. 61 k 87. Celý obrázek můžete vybarvit a dozdobit tak, že kolem

něj nakreslíte růženec.

(Otazníček)

Pro starší:

Modlitba svatého růžence

Když se Panna Maria zjevila – v Lurdech, ve Fatimě – vybízela děti, aby se modlily růženec. Sama také měla růženec na ruce.

Z toho vidíme, že tato modlitba je Panně Marii velmi milá, zvláště od dětí. Je to krásný „věnec růží“, který uvijíme Matce Boží. Každé Zdrávas Maria je jako vonná růže. Po deseti je k sobě vážeme a do každé z nich vložíme vzpomínku ze života Pána Ježíše a jeho Matky. Mezi tyto kytičky růží – desátky – přidáme i jiné květiny modliteb...

Takto krásně popisuje modlitbu sv. růžence P. Ferdinand Neubauer. Každá z růží je krásná, každá pěkně voní, ale přitom je každá trochu jiná, jedinečná. Stejně tak můžeme vnímat i každou modlitbu Zdrávas Maria. Uvědomit si, koho oslovujeme a oč prosíme. Ještě jednou necháme promluvit P. Neubaueera a projdeme s ním tuto modlitbu:

ZDRÁVAS MARIA,

skláníme se před tebou a pozdravujeme tě s archandělem Gabrielem, poslem Božím, neboť jsi

MILOSTIPLNÁ,

prozářená milostí posvěcující už od prvního okamžiku života, a proto plná svatosti, dobroty a lásky,

PÁN S TEBOU,

zvláštním způsobem tě Bůh vede a chrání a s velkou láskou na tebe hledí,

POŽEHANÁ TY MEZI ŽENAMI,

nad všechny vyvýšená a vyznamenaná: tebe vyvolil Bůh za Matku Vykupitele světa,

A POŽEHANÝ PLOD ŽIVOTA TVÉHO, JEŽÍŠ.

Požehnané je tvé Dítě: je to sám Bůh, který se stal člověkem pro naši záchranu.

SVATÁ MARIA, MATKO BOŽÍ,

jak mocná je tvoje přimluva u Boha, když jsi Maminkou Božího Syna! Proto k tobě voláme:

PROS ZA NÁS HRÍŠNÉ,

kteří stále znova upadáme do svých chyb.

NYNÍ

se za nás přimlouvej, aby nám Bůh dal sílu k polepšení, dokud ještě máme čas napravit svůj život,

I V HODINU SMRTI NAŠÍ,

kteří rozhodne o naší věčnosti. Pros za nás, aby nám bylo dopřáno po dobré svaté zpovědi přijmout Tělo Páně a pod tvou ochranou klidně umírat.

AMEN.

(EJ)

Řešení z minulého Poutníka:

Z batohu jste měly „vyklepat“ (tedy vyluštit) poděkování: **PODĚKOVÁNÍ PÁNU BOHU ZA PRÁZDNINY A VŠE, CO JSME PROŽILI.**

V sedmi větách byla ukryta tato slova doplňující text: 1. darovaný, 2. nových, 3. spolehlivé, 4. pevné, 5. krásnou, 6. daleké, 7. hřejivé.

JEDNOHO DNE SE BŮH ZEPTAL SV. FRANTIŠKA...

Franto, ty víš všechno o zahradách a přírodě, co se to děje tam dole? Co se to stalo pampeliškám, fialkám, sedmikráskám a těm dalším věcem, které jsem před věky vysázel? Měl jsem perfektní bezúdržbovej zahradní plán. Ty rostliny rostly v jakékoliv půdě, vydržely sucho a hojně se samy množily. Nektar z dlouhotrvajících květů přitahoval motýly, včely a hejna zpěvných ptáků. Očekával jsem tedy, že už uvidím krásné zahrady plné barev a květů. Ale všechno co vidím jsou zelené fleky...

Sv. František: "To všechno ten kmen, který se tam usadil, Pane. Říkají si Příměšťáci. Začali říkat tvým květinám "plevel", ze všech sil je hubí a nahrazují trávou."

Bůh: "Trávou? Ale to je tak nudné! Nemá to barevné. Nepřitahuje to včely, motýly, ani ptáky, jenom ponravy a žížaly. Je to citlivé na teplotní změny. Chtějí tihle Příměšťáci opravdu, aby tam rostla tráva?"

Sv. František: "Očividně, Pane. Podstupují při jejím pěstování velké utrpení. Začnou každé jaro hnojit a hubí všechny ostatní rostliny, které se v trávníku objeví."

Bůh: "Jarní deště a teplé počasí pravděpodobně způsobuje, že tráva roste opravdu rychle. To musí být Příměšťáci velice šťastní."

Sv. František: "Vypadá to, že ne, Pane. Jakmile trochu povyroste, sekají jí někdy i dvakrát do týdne."

Bůh: "Oni jí sekají? Suší jí jako seno?"

Sv. František: "Nikoliv, Pane. Většina z nich jí hrabe a dává do pytlů."

Bůh: "Do pytlů? Proč? Je to cenné? Prodávají to?"

Sv. František: "Ne Pane, právě naopak. Platí za odvoz."

Bůh: "Tak počkej chvílku: Oni to hnojí, aby to rostlo, a když to roste, tak to sekají a platí za to, aby se toho zbavili?"

Sv. František: "Ano, Pane."

Bůh: "Tihle Příměšťáci musí cítit velkou úlevu v létě, když vypínáme déšť a zapínáme horko. To dozajista zpomalí růst trávy a ušetří jim to hodně práce."

Sv. František: "Tomu nebudete věřit, Pane! Když tráva přestane růst tak rychle, vytáhnou hadice a platí ještě více peněz za zalévání, aby mohli pokračovat v sekání a odvážení."

Bůh: "Děsnej nesmysl! Alespoň že si nechali nějaké stromy. To bylo ode mne geniální, musím se pochválit. Stromům narostou na jaře listy pro krásu a letní stín. Na podzim opadají a vytvoří přirozenou pokrývku, aby zadržely vláhu v půdě a chránily tak stromy a keře. Navíc se rozloží na kompost, aby obohatily půdu. Je to přirozený cyklus života."

Sv. František: "Raději si sedněte, Pane. Místo toho je Příměšťáci hrabou na velké hromady a platí za jejich odvoz."

Bůh: "To není možné!! A co dělají, aby chránili kořeny stromů a keřů před mrazem, a aby udrželi půdu vlhkou a nespěčenou?"

Sv. František: "Po tom co vyhodí listy kupují něco v igelitových pytlích, co se nazývá mulč. Privázejí to domů a rozsypávají to na místo listů."

Bůh: "A odkud tento mulč berou?"

Sv. František: "Oni kácí stromy a rozemelou je, aby tento mulč vyrobili."

Bůh: "Dóóóst!!! Už na to raději nechci myslet. Svatá Kateřino, ty máš na starosti kulturu. Jaký film je na programu dnes večer?"

Sv. Kateřina: "Blbý a blbější" Pane. Je to opravdu hloupý film o..."

Bůh: "To je OK, klidně to pusť. Myslím, že jsem o tom už slyšel od Františka."

KŘESŤANSKY JSME SE ROZLOUČILI:

v Dolní Čermné 27. 8. 2013

s panem Oldřichem Dostálem

z Dolní Čermné

v Dolní Čermné 6. 9. 2013

s panem Jiřím Formánkem

z Horní Čermné

Pozůstalým ještě jednou vyslovuji křesťanskou účast na jejich zármutku. Na zemřelé budu pamatovat v modlitbách.

LEKTORSKÁ SLUŽBA

Říjen 2013			
Ne 6. 10.	27. neděle v mezidobí	7.30	Bednářovi 302
		16.00	Kunertovi 300
Ne 13. 10.	28. neděle v mezidobí	7.30	p. Filáček 332
		16.00	Formánkovi 202
Ne 20. 10.	29. neděle v mezidobí	7.30	Formánkovi 203
		16.00	Jurenkovi 160
Ne 27. 10.	30. neděle v mezidobí	7.30	Mullerovi 177
		16.00	Málkovi 180
Listopad 2013			
Pá 1. 11.	Slavnost všech svatých	19.00	Vávrovi 264
Ne 3. 11.	31. neděle v mezidobí	7.30	Bláhovi 457
		10.30	Formánkovi 83
Ne 10. 11.	32. neděle v mezidobí	7.30	Nastoupilovi 303
		10.00	Mácháčkovi 242
Ne 17. 11.	33. neděle v mezidobí	7.30	Zpěvákovi 195
		10.30	Mácháčkovi 180 HČ ml.
Ne 24. 11.	Slavnost Ježíše Krista krále	7.30	Marešovi 172
		10.30	Kyšperkovi 128

NÁVŠTĚVA STARŠÍCH A NEMOCNÝCH FARNÍKŮ:

Ve středu 2. 10. ve Verměřovicích,, ve čtvrtek 3. 10. a v pátek 4. 10. v Dolní a Horní Čermné

Zprávy z farnosti DOLNÍ ČERMNÁ

26. neděle v mezidobí
29. září 2013
40. a 41. týden / 2013

BOHOSLUŽBY VE 40. A VE 41. TÝDNU:

Pondělí 30. září	Sv. Jeronýma, kněze a učitele církve		
Úterý 1. října	Sv. Terezie od Dítěte Ježíše, panny a učitelky církve	18:00	mše sv. v Dolní Čermné - za živé a zemřelé z rodiny Vašíčkovy s poděkováním za dar 90-ti let života
Středa 2. října	Svatých andělů strážných	17:00 18:00	zkouška zpěvu - <i>dětská schola</i> mše sv. v Dolní Čermné - za Marii Dostálovou a manžela Oldřicha
Čtvrtek 3. října	26. týdne v mezidobí	7:30 18:00	mše sv. v Dolní Čermné - za Františka Šilara a manželku Annu mše sv. ve Verměřovicích - za rodinu Čadovu
Pátek 4. října	Sv. Františka z Assisi; První pátek v měsíci, zasvěcený úctě Nejsvětějšího Srdce Ježíšova	17:00 19:00	výstav <i>Nejsvětější svátosti oltární v Dolní Čermné</i> mše sv. v Dolní Čermné - za Stanislava Filipa a bratra Antonína
Sobota 5. října	První sobota, zasvěcená úctě Neposkvrněn. Srdce P. Marie	7:30 9:00 19:00	mše sv. v Dolní Čermné - za Cyrila Vránu a celou rodinu <i>schůzka ministrantů</i> mše sv. ve Verměřovicích - za Václava Faltuse, rodiče a sestru
NEDĚLE 6. října	27. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	7:30 9:00 10:30 16:00	mše sv. v Dolní Čermné - za farníky mše sv. v Petrovicích - za rodiče Šťástkovy a vnuka mše sv. v Dolní Čermné - <i>zaměřená pro děti</i> <i>Při této mši svaté bude pokřtěn Dominik Mareš.</i> - za rodinu Rýznarovu, Betlachovu a Kratochvílovu mše sv. na Mariánské Hoře
Pondělí 7. října	Panny Marie Růžencové		
Úterý 8. října	27. týdne v mezidobí	18:00	mše sv. v Dolní Čermné - za Vincence Řeháka
Středa 9. října	27. týdne v mezidobí	17:00 18:00	zkouška zpěvu - <i>dětská schola</i> mše sv. v Dolní Čermné - za Filomenu Šebřelovou a manžela
Čtvrtek 10. října	27. týdne v mezidobí	7:30 19:00	mše sv. v Dolní Čermné - za rodinu Kašparovu <i>jednání Pastorační rady farnosti</i>
Pátek 11. října	27. týdne v mezidobí	19:00	mše sv. v Dolní Čermné - za rodinu Formánkovu
Sobota 12. října	27. týdne v mezidobí	19:00	mše sv. v Petrovicích - za Marii a Josefa Krátkého
NEDĚLE 13. října	28. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	7:30 9:00 16:00	mše sv. v Dolní Čermné - za rodinu Lenochovu a Bednářovu mše sv. ve Verměřovicích - za Jana a Annu Markovy a rodiče z obojí strany mše sv. na Mariánské Hoře - za farníky

PŘÍLEŽITOST KE SVÁTOSTI SMÍŘENÍ:

Dolní Čermná	středa 2. 10.	15:00 – 17:00 h. 17:00 – 17:55 h.	P. Ján Kubis z Dolní Dobrouče
Verměřovice	čtvrtek 3. 10.	16:30 – 18:55 h.	P. Josef Roušar
Dolní Čermná	pátek 4. 10.	17:00 – 18:50 h.	
Dolní Čermná	v ostatních dnech	30 minut přede mši svatou	
Mariánská Hora	neděle 6. a 13. 10.	15:30 – 15:55 h.	
Petrovice	sobota 12. 10.	po večerní mši svaté (19 h.)	

POUTNÍK, ŘÍJEN 2013

Vydává Farnost sv. Jiří Dolní Čermná 1, 561 53 Dolní Čermná
Internet: <http://dolnocermenska.farnost.cz>, e-mail: dolnocermenska@farnost.cz
Uzávěrka příštího čísla je 13. října 2013, Poutník vyjde 27. října 2013
Členové redakčního kroužku: J. Roušar, E. Jansová, B. Macanová, J. Moravcová
Grafické zpracování: J. Adamec, T. Macháček, T. Bednář, P. Židek, V. Severinová.

Za pravopis textu příspěvků zodpovídá uvedený autor.

Tiskne Tiskárna DOBEL s.r.o., Dolní Čermná 231, Lanškroun, ☎ 465 320 144. Neprodejné, pouze pro vnitřní potřebu...
Nicméně je možná finanční spoluúčast – výrobní náklady spojené s vydáním jednoho kusu Poutníka činí 7,- Kč.